

er blevet 4 pCt. Jeg vil gerne sige, at dette ikke ret vel lader sig gøre. Rent formelt kan det vel lade sig gøre ved en Ændring i den almindelige Lov om Husmandsbrug; men praktisk talt lader det sig ikke vel gøre, da Stats-Laanefonden er ved at løbe tom. I Aaret 1919 vil Stats-Laanefondens disponible Formue være opbrugt, og hvis vi skal gaa ud fra, at dens Virksomhed skal fortsættes i kommende Aar paa samme Vis som i de foregaaende Aar, altsaa ved Laan til Husmandsbrug, ved Fiskerilaan, ved Laan til Hedekommuner, til smaa Haandværkere og industridrivende, til Byggeforeninger og ved enkelte andre Udlaansyndelser, som den har til Opgave at præstere, vil Statskassen være nødt til, saa at sige, at overtage dens Virksomhed. Man kan jo end ikke være sikker paa, at Stats-Laanefondens Virksomhed ikke øges i kommende Aar ved Lovgivningsmagtens Bestemmelser, saaledes som det noget har været Tilfældet i de sidste Aar. Altsaa, i Aaret 1919 — maaske kan det gaa til 1920, jeg tror det ikke — vil Statskassen være nødt til at udrede de Beløb, som Stats-Laanefonden efter Lovene skulde udrede, og dette vil fortsættes lige op til 1930. Da vil atter Stats-Laanefonden kunne overtage noget af Virksomheden. Det, som Statskassen skal udrede, vil vel i Aarens Løb komme til at andrage 5—6—7 Mill. Kr. Naturligvis kan man alligevel gøre det, som er foreslaaet af det ærede Medlem, man kan alligevel sige: Lad Stats-Laanefonden tage det hele. Men saa vil Forholdet kun være dette, at Statskassen maa udrede et endnu større Beløb paa Stats-Laanefondens Vegne. Jeg vil derfor sige til det ærede Medlem, som interesserer sig for Sagen, at der dog er en vis Vanskelighed derved. At det formelt kun kan ske ved en Ændring i selve Loven, er det ærede Medlem jo klar over, og det er vel ikke Meningen nu at optage den almindelige Lov om Laan til Husmandsbrug til Revision. En Maade til at undgaa, at Statskassen lider saa stort et Tab, vilde jo være at sætte Renten op for Prioritetslaanene. Det gjorde man for 3—4 Aar siden, idet man forhøjede den fra 3 1/2 til 4 pCt., og det lød den Gang fra Husmændenes Kreds, at man paa ingen Maade modsatte sig denne Forhøjelse, tværtimod ønskede man, at hvad der ydedes dem, ikke blev ydet som en Gave, man vilde have Laan til en dog rimelig Rente. Hvis man skulde gaa ud herfra, maatte man jo sige, at selv 4 pCt. i dette Øjeblik var en

alt for lav Rente, Renten maa vel siges mere at nærme sig de 5 pCt., saaledes at f. Eks. 4 1/2 pCt. maaske vilde være en rimelig Renteydelse i Øjeblikket. Jeg siger ikke dette for at foreslaa en Forhøjelse, da jeg ikke har Sagen under min Ressort som Finansminister. Men hvis man finansielt vilde gavne Statskassen, vilde det kunne ske paa den Maade, at man satte Renten noget op, og jeg gad vide, om egentlig en Rente af 4 1/2 pCt. vilde være urimelig. Hvis man gør det, vil Tabet for Statskassen jo være ringere, naar den er i Stand til at sælge Obligationerne til Hypotekbanken.

Jeg var ikke til Stede her i Salen, da det ærede Medlem (Ole Hansen) i Fjor fremsatte den omtalte Ytring, og har senere ikke kunnet komme tilbage dertil. Jeg har derfor ønsket overfor det ærede Medlems Udtalelse og overfor den Interesse, han viser Statskassen, at oplyse om, hvordan Forholdet ligger.

la Cour: Det ærede 2det Medlem for 3die Kreds (Ole Hansen) udtalte sin Tvivl om, at Husmændene vilde, naar Forholdene blev anderledes, ja selv nu, kunne forrente saa stort et Beløb som det, de maa udrede for at erhverve Husmandslodder. Jeg synes derfor, at der kunde være god Grund til at suspendere Loven i det mindste et Aars Tid. Det er jo ikke saaledes med denne Lov som med andre, at naar den Tid, for hvilken Bevillingen gælder, er udløbet, saa er alt forbi, her er Forholdet det, at hvis ikke alle Pengene bruges, hvis der til Oprettelse af Husmandsbrug kun medgaaar 1 eller 2 Mill. Kr., saa kan efter Loven, saa vidt jeg erindrer, det Beløb, der spares det ene Aar, komme Husmændene til gode det næste Aar. Og jeg ved virkelig ikke af, at vor Statskasse er saa velstillet i Øjeblikket, at den tør trække Veksler paa Fremtiden, hvad der sikkert vil blive Tilfældet, naar man her bevilger de 5 Mill. Kr. Som den højtærede Landbrugsminister omtalte, er det, der er bevilget de foregaaende Aar, ganske vist ikke blevet forbrugt, men Staten har overtaget Forpligtelsen til at udrede Resten af det bevilgede Beløb, naar der i Fremtiden bliver Brug for det.

Den højtærede Finansminister omtalte det Tab, som er lidt, og stillede i Udsigt, at der kunde være Grund til at fastsætte en anden Rente end den, som Staten hidtil har faaet, og dette billiger jeg fuldkommen. Men selv om det sker, kan jeg ikke se rettere, end at det er uheldigt under